

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

“ ___ ” _____ 20__ р.

Реферат

Кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

за освітньою програмою Облік і аудит

на тему: **Облік та аудит виробничих запасів на прикладі**

ТОВ «Вознесенська взуттєва фабрика»

Виконавець:

Студентка ФМОІТ, 41 гр.

Тітова Аліна Валеріївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

_____ ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Самострол Світлана Вячеславівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Необхідно відмітити, що на сьогоднішній день майже жодне підприємство не обходиться без використання у своїй діяльності виробничих запасів. Виробничі запаси підприємства становлять більшу частину оборотних активів підприємства. Вони є найменш ліквідними, що може спричиняти різні небезпеки. При великих вкладах у запаси підприємство збільшує ризик зазнати збитків через їх моральний знос та через додаткові витрати, які пов'язані з утриманням складів запасів та їх охороною. При надмірно малій кількості виробничих запасів може виникнути загроза для стабільності даного підприємства. Тому і необхідно знайти саме ту «золоту середину», тобто оптимальну кількість виробничих запасів між надмірно великою кількістю та надмірно малою кількістю – це є необхідною передумовою здійснення виробничого процесу.

У сучасних умовах неефективна та неналагоджена система обліку та управління запасами призводить до несвочасного забезпечення виробництва необхідними матеріалами та сировиною або ж навпаки – до їх надлишкового використання та накопичення. Результатом таких дій є спрямування діяльності підприємства до одержання збитку [1, с. 253-256].

Проблеми обліку виробничих запасів завжди були актуальними. Так і на сьогоднішній день достатньо важливим є вирішення певних моментів, пов'язаних з пристосуванням сучасної системи обліку виробничих запасів до вимог оптимізації використання та достовірності надання інформації з метою покращення якості управління такими активами та підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у цілому

Багатьох економістів турбують проблеми розвитку та удосконалення обліку та контролю виробничих запасів. Цій тематиці присвятили свої наукові роботи такі відомі вчені, як Бутинець Ф.Ф., Попович П.Я., Ловска І.Д., Безкоровайна Л.В., Виноградова М.О. та інші [2, с. 672].

Але питання обліку та контролю виробничих запасів не втрачають своєї актуальності та потребують подальшого їх дослідження. Саме актуальністю даної проблеми і обумовлений вибір кваліфікаційної роботи.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження обліку виробничих запасів як в цілому, так і на конкретному підприємстві, а саме – на «Вознесенській взуттєвій фабриці».

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання :

- визначити сутність виробничих запасів, їх класифікацію;
- розглянути підходи щодо оцінки виробничих запасів;
- розкрити синтетичний та аналітичний облік руху виробничих запасів;
- ознайомитися з проблематикою обліку ВЗ;
- охарактеризувати обране підприємством та його облікову політику;
- розглянути облік запасів на складах підприємства та у бухгалтерії;
- розкрити теоретичні та практичні аспекти аудиту;
- оцінити стан внутрішнього контролю підприємства та надати рекомендації щодо покращення стану;
- проаналізувати ефективність використання виробничих запасів.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступають виробничі запаси підприємства, що розглядаються на прикладі ТОВ «Вознесенська взуттєва фабрика». Основним видом діяльності даного підприємства є виготовлення шкіряного взуття, роздрібна та оптова торгівля виготовленим взуттям. Облік підприємства веде бухгалтерія на чолі з головним бухгалтером. Форма обліку – автоматизована.

Предметом дослідження є комплекс методичних, теоретичних, організаційних та практичних засад обліку виробничих запасів.

Методи дослідження. Під час написання роботи були використанні загальнонаукові та специфічні методи дослідження. Для детального вивчення виробничих запасів в бухгалтерському обліку були застосовані такі загальнонаукові методів: аналіз – для розкладання та деталізації об'єкта дослідження на окремі важливі елементи; синтез – для вивчення об'єкта у його цілості, єдності та взаємозв'язку; індукція і дедукція; порівняння та моделювання.

Крім загальнонаукових методів також використовувалися і специфічні методи дослідження, а саме: спостереження, класифікація даних для їх систематизації та узагальнення інформації.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження стали нормативні та законодавчі документи з питань бухгалтерського обліку та аудиту виробничих запасів, наукові роботи вчених з цих питань, періодичні видання з питань економіки, бухгалтерського обліку та контролю, первинна документація, облікові реєстри, внутрішня звітність Товариства з обмеженою відповідальністю «Вознесенська взуттєва фабрика».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (64 найменування) та 23-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 74 сторінки. Основний зміст викладено на 66 сторінках. Робота містить 12 таблиць та 6 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ»** досліджено поняття виробничих запасів відповідно до різних джерел, розглянуто класифікацію запасів, їх оцінку та методи вибуття, розглянуто синтетичний та аналітичний облік руху виробничих запасів. Також проаналізовано проблемні питання обліку виробничих запасів.

У другому розділі **«ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ТОВ «Вознесенська взуттєва фабрика»»** охарактеризовано діяльність підприємства, його організаційну структуру та облікову політику. Проаналізовано особливості складського та бухгалтерського облік виробничих запасів на підприємстві. Надано рекомендації, щодо його удосконалення.

У третьому розділі **«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА»** розглянуто практичні та теоретичні аспекти аудиту виробничих запасів, висвітлено поняття внутрішнього контролю та проведено оцінку стану внутрішнього контролю на підприємстві. Проведено аналіз ефективності використання виробничих запасів обраного підприємства.

ВИСНОВКИ

Виробничі запаси підприємства становлять більшу частину оборотних активів підприємства. Вони прямо пропорційно впливають на одержання прибутку підприємством, а отже потребують ефективної та налагодженої системи обліку та аудиту.

Виходячи із мети та завдань дипломної роботи, поставлених на початку дослідження, було проведено ряд заходів та висунуто перелік пропозиції по вирішенню зазначених питань для удосконалення обліку та контролю за виробничими запасами на підприємстві. Теоретичні положення і питання обліку запасів потребують вдосконалення та доопрацювання.

Перш за все, за допомогою порівняння визначень запасів різних авторів було визначено їх значну роль у процесі суспільного виробництва. У законодавчих і нормативно-правових документах вживаються різні назви категорії – «запаси», «матеріали» та інші терміни.

Виробничими запасами вважають сукупність предметів праці, які знаходяться на підприємстві у вигляді складських запасів основних та допоміжних матеріалів, а також палива, запасних частин, зворотних відходів, тари та інших матеріалів, які призначені для використання як у виробничому процесі, так і для будь-яких інших потреб підприємства за умови їх повного споживання у одному операційному циклі. Ефективність управління виробничими запасами має велике значення, особливо на підприємствах, де зосереджуються великі потоки матеріальних цінностей.

В умовах ринкової економіки особливо важливого значення набуває поліпшення використання матеріальних ресурсів. Недосконала система організації бухгалтерського обліку викликає неповне та несвоєчасне надходження звітних даних та іншої інформації.

Проте, і на сьогоднішній день, багато принципів питань, зокрема організації обліку виробничих запасів на складах залишаються дискусійними і потребують удосконалення на місцях в залежності від галузі виробництва та видів діяльності підприємства. Вибір підприємством оптимального методу оцінки запасів сприяє збільшенню оборотних коштів, залученню інвестицій, що в підсумку дає можливість отримати більші прибутки та в цілому покращити фінансовий стан підприємства.

Для вирішення питань, пов'язаних з веденням обліку виробничих запасів, важливе значення має впровадження засобів автоматизації, що надасть можливість ефективно вирішувати такі важливі питання, як:

- підвищення достовірності й оперативності інформації про залишки та рух виробничих запасів;
- впорядкування системи документального забезпечення всіх операцій;
- своєчасне й оперативне вирішення питань контролю за надходженням, зберіганням та затратами виробничих запасів.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи вибрано Товариство з обмеженою відповідальністю «Вознесенська взуттєва фабрика».

Основним видом діяльності даного підприємства є виготовлення шкіряного взуття – КВЕД 15.20, роздрібна та оптова торгівля взуття – КВЕД 47.42.

Метою діяльності обраного товариства є отримання прибутку шляхом здійснення виробничої, торгівельної та посередницької діяльності, виконання робіт та надання послуг, виробництво взуття та виробів зі шкіри.

Обране підприємство виготовляє свої вироби виключно зі шкіри. Асортимент товару досить широкий він включає в себе взуття чоловіче, взуття жіноче та дитяче взуття. Вибір взуття також досить великий – чоботи, напівчоботи, черевики, туфлі, босоніжки, сандалі, шльопанці та інше.

Виробництво підприємства складається з 3-х ділянок: 1 – ділянка розкрою; 2 – ділянка зборки заготовок; 3 – ділянка зборки взуття. На кожній ділянці виконуються різні технологічні процеси, працюють різні робітники та кожен етап контролює відповідальна особа – майстер, який потім звітує керівнику усього підрозділу виробництва – технологу підприємства. За всіма технологічними процесами відповідає та веде контроль технолог підприємства.

Магазин фабрики знаходиться на території підприємства. Продаж у ньому здійснюється виключно продукції, яку виготовило підприємство. У магазині одночасно працює 2 продавця.

Склад також знаходиться на території підприємства. На складі зберігаються виробничі запаси, напівфабрикати та готова продукція. Складом завідує відповідальна особа – комірник, який веде облік та контроль на ньому. Облік ведеться вручну.

Окремо обліковуються запаси, які надходять від постачальника – у книзі надходження матеріалів. І окремо ведеться книга видачі матеріалів у виробництво. Кожного дня комірник вручну фіксує рух матеріалів на складі та потім подає ці дані в бухгалтерію для переносу їх до бази.

На складі матеріали розташовані по групам тобто шкір товар, підошва, підбори, устілки, фурнітура, хімія (різні клеї) та інше. Також на складі зберігаються заготовки та готова продукція.

Основні постачальники запасів – вітчизняні постачальниками та виробники матеріалів, такі як ТОВ «Возко» (найбільший виробник шкіри в Україні), ТОВ «Львів пласт» (виробник підошви), ТОВ «Кирол» (виробник підошви), ТОВ «ФІМ» (виробник допоміжних матеріалів, наприклад ватін, підкладки).

Відображення запасів на ТОВ «Вознесенська взуттєва фабрика» в балансі здійснюється за найменшої за оцінки первісної вартості. В якості оцінки вибуття запасів при відпуску їх у виробництво та реалізацію на ТОВ «Вознесенська взуттєва фабрика» застосовується метод ФІФО, а при відпуску товарів у реалізацію до фірмових магазинів – метод ціни продажу.

Під час аналізу діючої практики обліку виробничих запасів було виявлено наступні недоліки: неналежне збереження запасів на складах, їх закупка у занадто великих кількостях, перевикористання запасів на виробництві понад норму, яке пов'язано з неналежною якістю закупленого матеріалу, що призводить до збільшення собівартості готової продукції.

Дослідивши діяльність ТОВ «Вознесенська взуттєва фабрика» можна виділити наступні напрямки вдосконалення управління виробничими запасами:

- поставка матеріалів в обсягах необхідних для виробництва;
- удосконалення документування списання, обліку та використання залежалих запасів;
- контроль за надходженням якісної сировини (наявність документів підтверджуючих якість);
- обґрунтування та документування письмової форми обсягу закупівель;
- удосконалення форм первинних документів щодо руху запасів(внесення додаткових реквізитів)
- врахування у договорах купівлі-продажу відповідних умов постачання неякісного товару

У разі поставки неякісного товару, щоб постачальник або надавав фіксовану знижку по домовленості сторін або робив обмін на товар належної якості.

- підвищення рівня автоматизації облікового процесу на базі оновлення програмного забезпечення, зокрема 1.С 8.3, так як на підприємстві наразі діє версія 7.7.

За результатами вивчення системи внутрішнього контролю ТОВ «Вознесенська взуттєва фабрика» встановлено, що на даному підприємстві відсутній відокремлений спеціалізований підрозділ внутрішнього контролю.

Контрольні функції виконуються робітниками підприємства відповідно до їх функціональних обов'язків. Відповідальними за організацію системи внутрішнього контролю є директор, головний бухгалтер та керівники відповідних структурних підрозділів. Так технологічний контроль на кожному етапі виробництва здійснює технолог, який підзвітний директору.

З матеріально відповідальними особами укладаються договори про повну матеріальну відповідальність, проводиться річна інвентаризація.

В цілому система внутрішнього контролю підприємства виконує основні функції. Однак, вважаємо доцільним підвищення її ефективності.

Якщо підприємство буде розширюватись, нарощувати обсяги виробництва, збільшувати кількість робітників, то створення окремого підрозділу для проведення внутрішнього контролю є доцільним.

Для підвищення ефективності внутрішнього контролю підприємства необхідно розширювати контрольні заходи та здійснювати контроль виробничих запасів у певній послідовності, за стадіями господарської діяльності, тобто придбання, виробництво та реалізація. Також слід визначати реальні потреби у виробничих запасах, розробити план потреб, який буде контролювати технолог та комірник підприємства.

Я вважаю, що такі дії допоможуть удосконалити стан обраного підприємства.

Проаналізувавши дані структури об'єктів фінансування ТОВ «Вознесенська взуттєва фабрика» за 2018-2019 рр. можна зробити висновок, що основу активів підприємства складають основні засоби та виробничі запаси. Розглянувши джерела фінансування об'єктів можна зробити висновок, що всю питому вагу займають власні кошти. Тенденція збільшення суми запасів свідчить про те, що випущена

продукція не вся реалізовується і на складах залишаються запаси. Можна побачити зменшення суми дебіторської заборгованості. Таке зменшення може відбуватися з одного боку за рахунок прискорення розрахунків, а з іншого за рахунок зменшення кількості дебіторів. Збільшення власного капіталу, що забезпечує незалежність підприємства від позикового капіталу, який в структурі відсутній, свідчить про цілком стабільний фінансовий стан підприємства.

У цілому, досліджуване підприємство ТОВ «Вознесенська взуттєва фабрика» здійснює свою діяльність досить ефективно, веде бухгалтерський облік згідно нормам і стандартам, але пропозиції для удосконалення допоможуть працювати підприємству ще ефективніше.

АНОТАЦІЯ

Тітова А. В. «Облік та аудит виробничих запасів на прикладі ТОВ «Вознесенська взуттєва фабрика».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік та аудит»

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти обліку та аудиту виробничих запасів, визначені проблемні питання теми, проведено аналіз ефективності використання запасів.

Проаналізовано теоретичні та практичні аспекти обліку виробничих запасів; поняття запасів, їх оцінку; синтетичний та аналітичний рух запасів на підприємстві; теоретичні аспекти аудиту виробничих запасів, їх внутрішній контроль.

Запропоновано удосконалення форм первинної документації щодо руху запасів, оновлення програмного забезпечення, підвищення ефективності організації системи внутрішнього контролю підприємства.

***Ключові слова:** аналіз, виробничі запаси, внутрішній контроль, класифікація, методи оцінки вибуття, первина вартість.*

ANNOTATION

Titova A. V. Accounting and audit of manufacturing inventories based on Ltd "Voznesens'ka vzuttyeva fabry'ka ".

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and Taxation» for the educational program «Accounting and Audit»

Odessa National Economics University. – Odessa, 2020.

The work deals with the theoretical aspects and practical aspects of accounting and auditing of inventories, identifies problematic issues of the topic, analyzes the efficiency of inventory use.

Author analysis the theoretical and practical aspects of inventory accounting.

The concept of inventories, their evaluation, synthetic and analytical movement of inventories at the enterprise, theoretical aspects of the audit of inventories, their internal control.

Author offers to improve the forms of primary documentation on the movement of stocks, update software, increase the efficiency of the organization of the internal control system of the enterprise.

***Keywords:** analysis, inventories, internal control, classification, methods of estimating disposal, initial cost.*
